

Kunngjøringstekst

VARSEL OM OPPSTART – DETALJREGULERINGSPLAN FOR KATTFJORDEIDET MASSEDEPONI GNR/BNR 175/29.

I medhold av Plan og bygningsloven varsles det oppstart av arbeid med detaljregulering for Kattfjordeidet massedeponi (gnr/bnr 175/29, Synnøvjordvegen 84). Rambøll Norge AS er utførende konsulent for planlegging på vegne av tiltakshaver ENAS AS.

Formålet er å regulere areal til «Andre type bebyggelse og anlegg (1500) - massedeponi». Det planlegges å deponere bunnaske fra avfallsforbrenningsanlegget i Tromsø, samt gravemasser fra utbyggingsprosjekter. Gjennom deponering av masser vil det tidligere grusuttaket på eiendommen tilbakeføres til naturområde.

Tiltaket er ikke i samsvar med kommuneplanens arealdel (KPA).

Planområdets avgrensning følger eiendomsgrenser til Gnr 175 bnr. 29, samt Sandelva i øst og nord. Størrelse på planområdet er totalt på ca. 155 daa. Det presiseres at det ikke planlegges deponering av nedbrytbart avfall, husholdningsavfall eller andre type avfall utover bunnaske og forurensede gravemasser. Deponering skal gjøres i tråd krav stilt av *Forskrift om deponering av avfall*. Søknad om tillatelse etter forskriften skal fremmes til fylkesmannen i Troms etter at reguleringsaken er avsluttet.

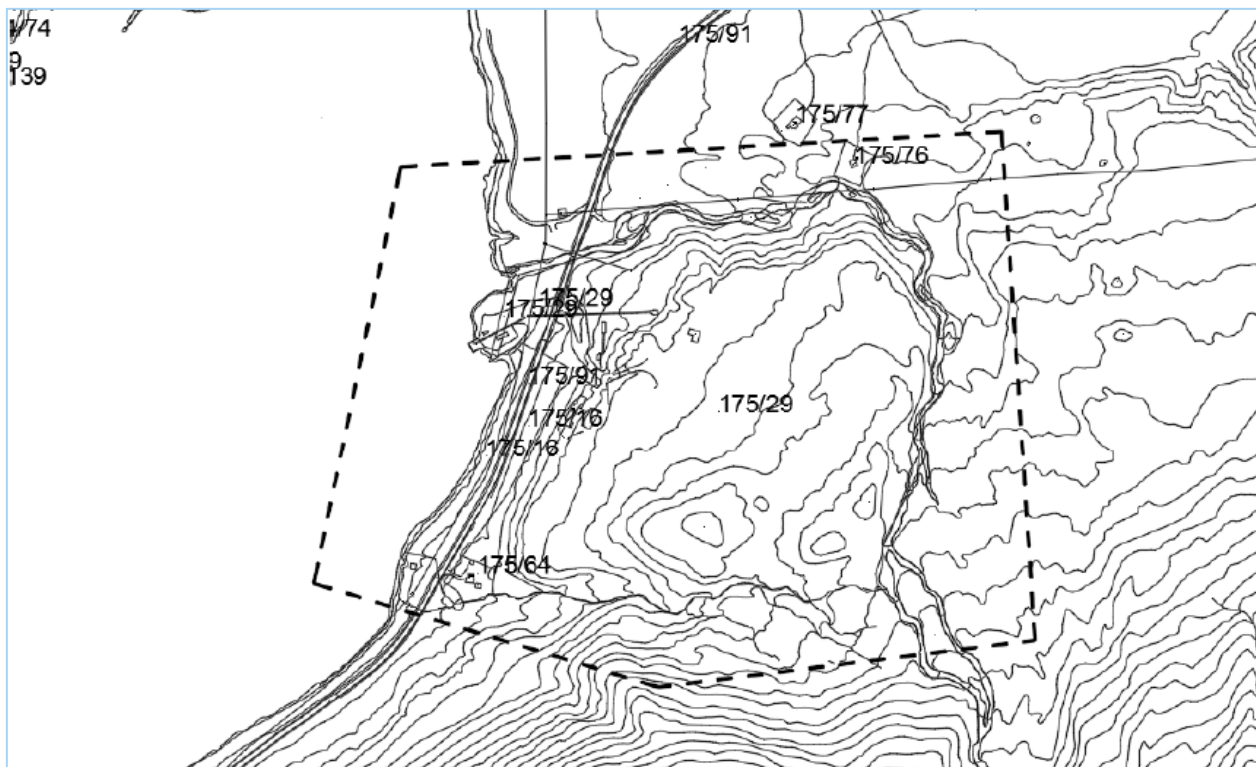
Tromsø kommune anser ikke planen å være omfattet av forskrift om konsekvensutredning (jf. Pbl § 4-1 og § 4-2), men planforslaget skal redegjøre for tiltakets virkninger på en rekke forhold som inkluderer: transport og trafikk, naturmiljø, forurensningsfare, landskap, friluftsliv, reindrift m.m. Nærmere opplysninger finnes på våre hjemmesider.

Videre kalles det med dette inn til folkemøte den 29. mai 2017, kl 19:00 på Bygdeheimen (på Sjøtun) i Kattfjord.

Dato

Rambøll
Besøksadr.: Grønnegata 65
Postboks 117, 9252 Tromsø
N-9008 Tromsø

T +47 77 75 20 00
www.ramboll.no

Merknader for planarbeid kan sendes til:

Rambøll
 Postboks 117
 9252 Tromsø

Eller send elektronisk til:

Firmapost.tromso@ramboll.no

Frist for merknader og tilbakemeldinger er 30. juni, 2017.

Hos Rambøll kan Jacqueline Anne Randles kontaktes

M +47 93446731
 Jacqueline.randles@ramboll.no

Detaljreguleringsplan for Kattfjordeidet massedeponi Gnr/Bnr 175/29

Bakgrunn

Det er etablert en ny energigjenvinningsentral (forbrenningsanlegg) på Skattøra for gjenvinning av brennbart avfall. Her blir Tromsø kommunes husholdningsavfall gjenvunnet til fjernvarme som kan benyttes til oppvarming i hele kommunen. Det er allerede flere husstander og forretningsbygg som er tilknyttet anlegget. Forbrenning av avfall gir positive miljøringvirkninger i form av gjenvinning av avfall til varme, reduserte transport kostnader, samt mindre avfallsdeponering totalt.

Energigjenvinningsanlegget på Skattøra har en årlig kapasitet på 56 000 tonn avfall/år. Mengden bunnaske etter forbrenningsprosessen vil tilsvare ca. 18 % av vekta av avfallsmengden før fuktning. Maksimum kapasitet til energigjenvinningsanlegget vil tilsvare 10 080 tonn bunnaske pr år som skal transporteres ut til Kattfjord.

Flyve-asken som utgjør ca. 3 % av bunnasken er klassifisert som farlig avfall og transporteres direkte til godkjent mottak.

Prøvetaking av bunnaske før deponering utføres ved forbrenningsanlegget, før transport, i tråd med *forskrift om deponering av avfall, vedlegg II, 1. Generelle prosedyrer for testing og mottak av avfall*. Prosessen utover dette skal klargjøres med fylkesmannen i Troms i løpet av 2017 i forbindelse med søknad om tillatelse.

Deponering

Bunnasken som skal deponeres i Kattfjord må være i tråd med *forskrift om deponering av avfall § 5* deponi klasse 2 – ordinært avfall, og fraksjoner som inneholder tungmetaller, miljøgifter m. m som overskrider grenseverdier blir sendt direkte fra Skattøra til egnet deponi.

I tillegg til deponering av bunnaske, vil ENAS AS reservere muligheten til å deponere forurenset gravemasser som kommer fra byggeprosjekter i kommunen. Avfallsforskriftens kapittel 9 om gjenvinning og deponering av avfall gir føringer på hvilke type masser som kan deponeres her, men det er kun søknad om deponering av forurensede masser som faller under definisjon - deponi klasse 2. Ordinært avfall som er aktuelt her.

Det er et økende behov for korrekt håndtering og deponering av forurensede masser i dag, og myndighetene stiller stadig strengere krav til sluttbehandlingen. Før slike masser kan kjøres til Kattfjord må det utføres en miljøkartlegging i forkant av graving som danner grunnlag for hvordan massene skal behandles. Dersom massene er ufarlige kan de kjøres og deponeres i Kattfjord.

Slike masser kan brukes aktivt til nyttige formål i selve deponiet, eksempelvis til forbedring av landskap eller terreng.

Deponering av både bunnaske og gravemasser anses som en komplimenterende prosess for å sikre best mulig utnyttelse av arealet og en tilbakeføring av landskapet.

Viktige momenter:

- **Areal som skal brukes til deponering blir et areal på ca. 80.000 m², med en dybde på ca. 30 meter. Dybde er avhengig av grunnvannsspeil og undersøkelser som gjøres i forbindelse med søknad om tillatelse til etablering av deponi.**
- **ENAS AS vil deponere maks 50.000 tonn / årlig masser, hvorav ca 10.000 tonn blir bunnaske fra forbrenningsanlegget i Tromsø og opptil 40.000 tonn blir forurenset masser fra gravearbeid i Tromsø kommune.**

Bunnaske – hva er det?

Bunnasken er et uorganisk restprodukt som er et resultat av forbrenningsprosessen på Skattøra. Den består hovedsakelig av like deler aske fra brennbart materiale (slagg-grus og finstoff) og ikke brennbare produkter fra metaller og glass. Bunnasken vil dermed være stabil med begrenset utvasking i svært lang tid¹.

Ikke brennbar fraksjoner i bunnasken inkluderer magnetiske og ikke-magnetiske metallfraksjoner. Magnetiske materiale er vanligvis ca. 6-10 % av bunnasken avhengig av det som forbrennes. Magnetiske metaller kan skilles ut av bunnasken på forbrenningsanlegget. Bunnasken inneholder også ikke-magnetiske metaller, og disse metallene kan også sorteres ut og gjenvinnes.

Bunnaske som deponeres i Kattfjord er klassifisert som «ikke farlig avfall» og ligner på en slags slam/slagg når den transporteres ut. Før det transporteres ut fra Skattøra blir asken fuktet for å unngå for eksempel støvproblemer under transport. Bunnasken blir også holdt fuktig under deponering for å unngå støvproblematikk.

I Norge er det mest vanlig å deponere bunnaske ved deponier, mens i de fleste europeiske land benyttes bunnasken til byggingformål m.m. Grunn til at bunnasken ikke er brukt til slike formål her i Norge er sannsynligvis at en allerede har rimelig tilgang til rene masse fra for eksempel fjell osv.

Bunnasken har ingen lukt.

Bunnasken fra forbrenning av avfall kan med fordel nyttiggjøres på avfallsdeponi som overdekningsmasser, til anleggsveier osv. På deponiene vil eventuell avrenning av tungmetaller fanges opp og håndteres på forsvarlig måte.²

Hvorfor vurderer vi Kattfjord som deponi?

Ved utbygging av Skattøra energigjenvinningsanlegg er det behov for et best mulig deponeringstilbud for bunnasken. Kost-nytte vurderinger viser at etablering av et deponi i Kattfjord vil være besparende i forhold til transport kostnader og begrense utslipp av drivstoff under transport sammenlignet med om bunnasken skulle deponeres i Skibotn eller andre allerede etablerte anlegg.

Kattfjord er allerede satt av til råstoffutvinning og landskapet er preget av inngrep fra tidligere. En etablering av et deponi her vil bidra til en forbedring av dagens miljøsituasjon, og en sikring av tilbakeføring til sitt opprinnelige utseende. Ukontrollert avrenning- og støv her skal rettes opp i forbindelse med deponi tillatelse og en etappevis istandsetting skal sikre at området blir tatt vare på og tilbakeført til opprinnelig tilstand i fremtiden.

¹ Cowi rapport – Avfallsforbrenning Trehørningen 2007

² <http://www.avfallnorge.no/nyheter1.cfm?pArticleCollectionId=2556&pArticleId=24746>

Viktige momenter:

- **Bunnaske og gravemasser har ingen lukt, og er klassifisert som «ordinært avfall».**
- **Området blir fuktet for å kontrollere støv- støvet er hverken giftig eller farlig.**
- **Ingen mellomagring av plastballer. Det blir intet husholdningsavfall deponert her.**
- **Avfallsforskriftens kapittel 9 om deponering skal sikre at avrenning fra grustaket stanses og istandsetting av området lovfestes. Reguleringsbestemmelser skal også sikre istandsetting og en begrensning av type avfall som kan deponeres i Kattfjord.**

Transport og trafikk

Kattfjord ligger 33 km fra Skattøra langs fylkesvei 862. Veien har god tilstand og er holdt åpen stort sett hele vinteren. Det finnes også en alternativ rute til deponiet i tilfelle stenging av fylkesveien 862. Fylkesveien 852, via Slåttnes-Brensholmen kan benyttes i sjeldne tilfeller da hovedveien er stengt.

Transport av bunnaske og gravemasser til Kattfjord skal skje på dagtid og vil derfor ikke påvirke Kattfjord område utover normal arbeidstid. Mht. lastebillass, vil ca. seks lastebiler i snitt per døgn være et maksestimat. Realiteten blir sannsynligvis mye lavere.

Seks lastebiler i døgn innebærer transport av både maks-volum bunnaske (10 080 tonn/årlig) og maks-volum gravemasser (40 000 tonn/årlig).

Dersom vi bruker et eksempel på transport av kun bunnasken til Kattfjord sammenlignet med Skibotn, blir det en reduksjon i kjøring med mer enn 45 000 km årlig. Dette vil gi en betydelig besparelse på utslipp hvert år, men også gjennom hele livsløpet av forbrenningsanlegget og deponiet.

Påvirkning på miljø

Kattfjord grustak er i dag et landskap som er sterkt preget av tidligere uttak av sand- og grusmengder. Kattfjord utviklingslag sier i et brev til Tromsø kommune sier at «det allerede i dag er store avrenninger av sand ut i fjorden som har ført til at mengder av tang er borte» og at «-ved sterk vind er det en svær støvsky av sand som henger over hele Nordfjordbotn».

Det er forventet at ved etablering av deponi, vil avrenningen som tidligere har vært et problem, stanses. En tillatelse fra fylkesmannen skal sikre at kvaliteten på sigevann er slik at det ikke påvirker resipienten negativt.

Krav om dobbel bunn- og sidetetting av deponeringsområdet, samt kontroll på sigevann og støv er en del av tillatelsen som kommer fra fylkesmannen i Troms.

Når det gjelder Sandelva som renner langs nord- og østsiden av grustaket skal elva fortsette å være uberørt. Deponikravene vil beskytte elva mot ukontrollert avrenning og støv. Reguleringen skal etablere en grøntstruktur her for å ta være på vassdraget og sikre gode miljøbestemmelser.

Grunnvannsundersøkelser og målinger gjøres nå og grunnvannet vil sikres som en del av deponitillatelsen.

Deponiet anses ikke å være problematisk for dyre- og fugleliv i området. Da man ikke skal deponere husholdningsavfall, eller organisk avfall er det ingen grunn til at dyr og fugler trekkes til området. Bedre kontroll av sigevann og støv skal også sikre bedre levevilkår i fjorden og elvene.

Påvirkninger på miljø skal utredes i forbindelse med planbeskrivelsen og søknad om tillatelse til å opprette og drifte deponi. Planen er ikke konsekvensutredning pliktig, men Rambøll mener at miljøet allikevel skal utredes slik at alle miljøhensyn blir tatt.

Påvirkning på landskap

En etablering av et deponi i Kattfjord skal bidra til en etappevis tilbakeføring og istandsetting av området. Opprydningsarbeidet på eiendommen startet allerede i 2016, med fjerning av unødvendige utstyr, miljøkartlegging for å avsløre eventuelle forurenset sediment, opprydding av kaianlegget og etablering av voller for å forbedre landskapsmessige forhold.

Landskapet i dag står i sterk kontrast til de flotte friluftslivsområdene rundt og begrenser muligheter for utvikling av friluftsliv og turisme. En etappevis tilbakeføring til naturen med en mer vennlig driftsperiode – sammenlignet med grustak-vil føre til et mer trivelig miljø i fremtiden.

Påvirkninger på landskap skal utredes i forbindelse med planprosessen og søknad om tillatelse til å opprette og drifte deponi.

Påvirknings på friluftsliv

Selve grustaksområdet er ikke brukt til friluftaktiviteter i dag, men områdene rundt er aktivt brukt til friluftsliv, turisme, fiske, jakt og fangst.

En etablering av et deponi skal ikke endre hvordan området er brukt i dag, men på sikt kan tilbakeføring og istandsetting bidra til å øke interesse i området som friluftslivdestinasjon.

Støv og avrenning av sediment fra grustaket vil kontrolleres og støy problematikken stanses.

Påvirkninger på friluftsliv skal utredes i forbindelse med planprosessen og søknad om tillatelse til å opprette og drifte deponi.

Tillatelse til drift av deponi

Etablering av deponi krever tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Fylkesmannen er myndighet for deponi kategori 2: deponi for ordinært avfall. Avfallsforskriftens kapittel 9 om deponering av avfall beskriver kravene som stilles for å drifte deponiet, samt hvilke tiltak som må iverksettes for blant annet å redusere utslipp av miljøgifter til vann og grunn³.

En søknad om tillatelse må inneholde opplysninger om;

- Avfallstyper og årlige mengder. På et deponi for ordinært avfall kan bunnaske og gravemasser som ikke er klassifisert som farlig avfall deponeres. Når det gjelder mottak av masser kan søker velge å begrense hvor forurensete masser som ønskes mottatt med begrunnelse i eventuell negativ påvirkning på kvaliteten på sigevannet.

³ Forskrift om avfall

Avfallstype	Beskrivelse
Lett forurensede masser	Masser (jord, sand, leire, gravemasser) som er lett forurenset tilsvarende tilstandsklasse 2 og 3,
Forurensede muddermasser	Muddermasser som er over normverdi for rene masser og under grensen for farlig avfall.
Forurensede gravemasser	Masser som er forurenset tilsvarende tilstandsklasse 4 og 5, men under grensen for farlig avfall.
Forurensede rivemasser uten armering	Tegl, leca og lignende materialer, forurenset under grensen for farlig avfall. Skal ikke inneholde jern.
Forurensede rivemasser med armering	Tegl, leca og lignende materialer, forurenset under grensen for farlig avfall. Kan inneholde jern.
Forurenset betong uten armering	Forurenset under grensen for farlig avfall. Skal ikke inneholde jern.
Forurenset betong med armering	Forurenset under grensen for farlig avfall. Kan inneholde jern.
Bunnaske, ikke farlig avfall	Bunnaske fra forbrenningsanlegg som ikke klassifiseres som farlig avfall.
Sandblåsesand, ikke farlig avfall	Sandblåsesand som ikke klassifiseres som farlig avfall.

Figur 1 Masser type og innhold Kilder: www.norskgjenvinning.no

- Lokale grunnforhold og grunnvannsnivå
- Hvilke tiltak som iverksettes for å forebygge og redusere forurensning av omgivelsene. Forskriften stiller krav om dobbel bunntetting, det vil si enten en naturlig geologisk barriere med lav permeabilitet, eller kunstig oppbygd geologisk barriere i form av tilkjørt leire. I tillegg må det legges en kunstig membran som lag nummer to. Dette for å ha en kontrollert oppsamling av sigevannet.
- Hva slags oppsamling av sigevannet som etableres, og forslag til eventuell rensing av sigevannet om utslipp til resipienten medfører en forringelse av kvaliteten på denne.
- Rutiner for mottakskontroll av avfallet og drift av deponiet, samt gjennomføring av et overvåkingsprogram av sigevann, overflatevann, og eventuelt luft
- Hvordan deponiet planlegges avsluttet, samt følges opp i etterdriftsfasen (anslått til 30 år). Avslutning- og etterdriftsplanen danner grunnlaget for den finansielle garantien som må etableres ved oppstart av driften. Den skal sikre at det finnes midler til etterdrift når deponiet er avsluttet.

Grusuttak

Det finnes grusressurser i planområdet i dag. ENAS AS har ingen konkrete planer for kommersielt uttak av masser per dags dato, men vil reservere mulighet til et begrenset uttak av grus for å bidra til istandsetting og tilbakeføring av landskapet.

Mulighet for grusuttak vil sikre en fleksibilitet i fremtidig drift av området.

Regulering av kaiområdet

Som en del av reguleringsplanen skal kaiområde på nedsiden av fylkesveien være inkludert i detaljreguleringen. ENAS AS har foreløpig ingen planer om opprusting av kaiområde, men vil ha mulighet til å bruke kai for massetransport inn- og ut av deponiområde dersom det skal være nødvendig i fremtiden. Foreløpig har det vært diskusjon om maksimalt 1-2 båtlast i år.